
Các vật tại chỗ trong
tạo hình vùng mặt

Velupillai Ilankovan • Madan Ethunandan
Tian Ee Seah

Các vật tại chỗ trong tạo hình vùng mặt

Velupillai Ilankovan
Poole Hospital NHS Foundation Trust
Poole, Dorset
UK

Tian Ee Seah
Orange Aesthetics and Oral Maxillofacial
Surgery
Singapore
Singapore

Madan Ethunandan
Department of Oral
and Maxillofacial Surgery
University Hospital Southampton
NHS Trust
Southampton General Hospital
Southampton
UK

ISBN 978-3-319-08478-7 ISBN 978-3-319-08479-4 (eBook)
DOI 10.1007/978-3-319-08479-4
Springer Cham Heidelberg New York Dordrecht London

Library of Congress Control Number: 2015930008

© Springer International Publishing Switzerland 2015

This work is subject to copyright. All rights are reserved by the Publisher, whether the whole or part of the material is concerned, specifically the rights of translation, reprinting, reuse of illustrations, recitation, broadcasting, reproduction on microfilms or in any other physical way, and transmission or information storage and retrieval, electronic adaptation, computer software, or by similar or dissimilar methodology now known or hereafter developed. Exempted from this legal reservation are brief excerpts in connection with reviews or scholarly analysis or material supplied specifically for the purpose of being entered and executed on a computer system, for exclusive use by the purchaser of the work. Duplication of this publication or parts thereof is permitted only under the provisions of the Copyright Law of the Publisher's location, in its current version, and permission for use must always be obtained from Springer. Permissions for use may be obtained through RightsLink at the Copyright Clearance Center. Violations are liable to prosecution under the respective Copyright Law.

The use of general descriptive names, registered names, trademarks, service marks, etc. in this publication does not imply, even in the absence of a specific statement, that such names are exempt from the relevant protective laws and regulations and therefore free for general use.

While the advice and information in this book are believed to be true and accurate at the date of publication, neither the authors nor the editors nor the publisher can accept any legal responsibility for any errors or omissions that may be made. The publisher makes no warranty, express or implied, with respect to the material contained herein.

Printed on acid-free paper

Springer is part of Springer Science+Business Media (www.springer.com)

To my parents for providing me with the opportunities to become a surgeon and my wife Regina and children Christopher and Victoria for their support and tolerance in encouraging me to pursue my dreams over the years.

Vellupillai Ilankovan

To my parents for giving me the opportunities and my wife Annie and daughter Tanuvi for all their love, support and friendship.

Madan Ethunandan

For my wonderful wife Vic Pearly and our lovely daughter Rachel Seah.

Tian Ee Seah

Preface

Skin cancer is a rapidly growing worldwide epidemic, with hundreds of thousands of patients affected each year. Approximately 80 % of the tumours involve the head and neck region, and the treatment of choice is often surgical excision. Given the aesthetically sensitive part of the body, excellence in cosmetic and functional outcome of the reconstruction is mandatory and expected by the patient.

The treatment is currently carried out by a variety of specialist and non-specialist medical practitioners with different training backgrounds and experience. Though there is no substitute for practical experience, there are surprisingly few books that provide practical information to reconstruct a specific defect. The few books that are available are large tomes or site-specific texts that are not readily accessible to the clinician. In addition, these books rarely provide tailored practical solutions.

In the present day of problem-based learning and search for defined solutions, we feel we are able to offer a book which provides practical solutions in a readily accessible format.

This book provides comprehensive practical solutions to specific defects in the head and neck region confronted by the clinician in day-to-day practice. The defects and the reconstructive solutions are depicted as sequential, clinically relevant line drawings with supporting text to highlight the intricacies and nuances of the procedure and decision-making process.

The size and layout of the book will be ideal for the clinician/trainee to use in day-to-day practice and offers scope for inclusion of personal comments. The first section of the book deals with anaesthesia, defect assessment and individual flaps, and the subsequent sections deal in detail with reconstruction of specific defects in specific sites. In addition, there are algorithms at the end of each chapter to summarise the solutions. We feel it would also be useful for explaining the procedures to the patients as a part of the consenting process.

We do hope you find this book useful for obtaining reconstructive solutions for clinical situations encountered in everyday practice.

Poole, Dorset, UK
Southampton, UK
Singapore, Singapore

Velupillai Ilankovan
Madan Ethunandan
Tian Ee Seah

Acknowledgements

We would also like to thank the team at Springer and Rosemarie Unger, Mahalakshmi Sathish Babu and Meena Govindan in particular for their valuable insight, patience and hard work.

Mục lục

Phần I Các nguyên lý

1 Gây tê vùng	3
Gây tê ở những vùng cụ thể	4
2 Các đơn vị và tiêu đơn vị ở mặt	23
Trán	26
Gò má	28
Mũi	30
Môi	32
Cằm	34
Loa tai	36
Mí mắt	38
Da đầu	40
Cổ	42
3 Các vật cơ bản	45
Các vật đẩy	45
Vật xoay	48
Vật chuyển vị	50
Vật ghép	52
Vật hai thùy	54
Vật đảo	56
Vật hình thoi	58
Tai chó (Biến dạng da kéo dài)	60
4 Tiến trình ra quyết định	63

Phần II Tái tạo một số khiếm khuyết cụ thể

5 Da đầu	67
Các cân nhắc về giải phẫu và tiêu đơn vị	67
Các khiếm khuyết trung tâm (đỉnh đầu)	72
Các khiếm khuyết phía bên	84
Sơ đồ gợi ý	88

6 Trán	89
Tiểu đơn vị và giải phẫu liên quan	89
Khiếm khuyết phần trung tâm	92
Khiếm khuyết phần gần trung tâm	104
Khiếm khuyết trán ngoài	110
Sơ đồ đề xuất	122
7 Mũi	123
Tiểu đơn vị và giải phẫu liên quan	123
Khiếm khuyết lưng mũi	126
Khiếm khuyết chóp mũi	134
Khiếm khuyết thành bên	136
Khiếm khuyết sụn cánh mũi	140
Khiếm khuyết trụ mũi	154
Sơ đồ đề xuất	154
8 Mi mắt	157
Tiểu đơn vị và giải phẫu liên quan	157
Mi mắt	160
Mi dưới	170
Sơ đồ đề xuất	184
9 Vành tai	187
Tiểu đơn vị và giải phẫu liên quan	187
Liên quan đặc biệt	190
Khiếm khuyết Concha (Cymba and Cavum)	190
Khiếm khuyết gờ đối luân	198
Khiếm khuyết gờ luân/Gờ đối luân đến gờ luân	200
Khiếm khuyết hố tam giác	206
Khiếm khuyết mặt sau vành tai	210
Khiếm khuyết dải tai	214
Sơ đồ đề xuất	216
10 Khiếm khuyết má	217
Tiểu đơn vị và giải phẫu liên quan	217
Khiếm khuyết má trong	220
Khiếm khuyết tiểu đơn vị má	224
Khiếm khuyết đơn vị gò má	230
Khiếm khuyết đơn vị hàm dưới	234
Khiếm khuyết đơn vị ngoài	238
Sơ đồ đề xuất	244
11 Môi/ Cằm	247
Môi	247
Môi dưới	250
Khuyết tổn toàn bộ bề dày của da	260
Môi trên (Nhân trung/ Phía ngoài)	278

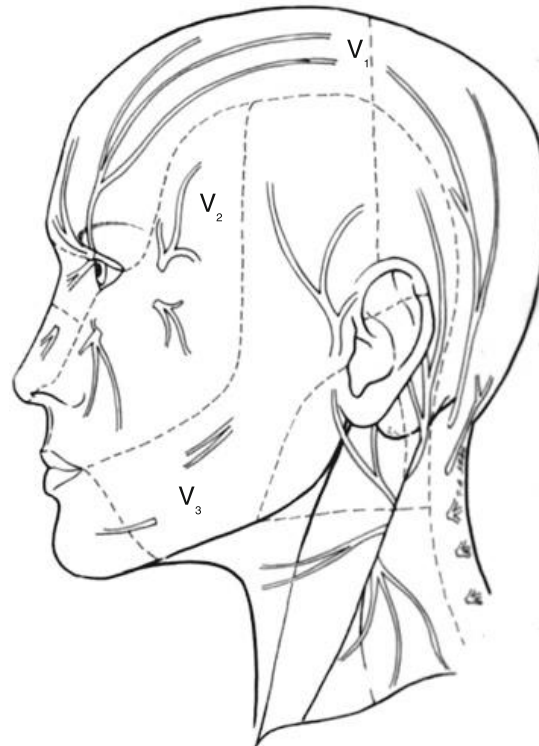
Khuyết tổn toàn bộ bề dày.....	292
Khiếm khuyết vùng cầm	300
Quy tắc đề xuất.....	312
12 Khiếm khuyết vùng cổ.....	315
Nhưng cần nhắc về giải phẫu và vùng nhỏ	315
Vùng cổ giữa	318
Cổ bên.....	324
Cổ sau	330
Quy tắc đề xuất	336
Đề xuất cho những vị trí đặc biệt.....	337
Da đầu	337
Vùng trán	338
Mũi	339
Mi mắt.....	341
Tai.....	342
Vùng má.....	343
Môi	345
Khiếm khuyết vùng cầm.....	347
Cổ.....	347
Index	349

Phần I

Các nguyên lý

Thần kinh cảm giác da vùng đầu và cổ chủ yếu là các nhánh của thần kinh sinh ba và đám rối cổ, cùng với sự đóng góp nhỏ hơn từ các dây thần kinh sọ khác (Hình. 1.1).

Hầu hết các sợi thần kinh này có thể gây tê bằng khóa (block) thần kinh, để có thể thực hiện các cuộc phẫu thuật hay thủ thuật, đồng thời nó còn giúp giảm đau hậu phẫu.

Hình. 1.1 Thần kinh cảm giác cho vùng đầu và cổ

Gây tê một số vùng cụ thể

Trán

Thần kinh Trên ổ mắt, trên ròng rọc (Hình. 1.2)

Điểm mốc

Thần kinh trên ổ mắt: Thoát ra từ lỗ trên ổ mắt dọc theo mặt phẳng đứng của đồng tử.

Thần kinh trên ròng rọc: Đầu tận trong của cung mày, cách đường giữa khoảng 1.5 cm.

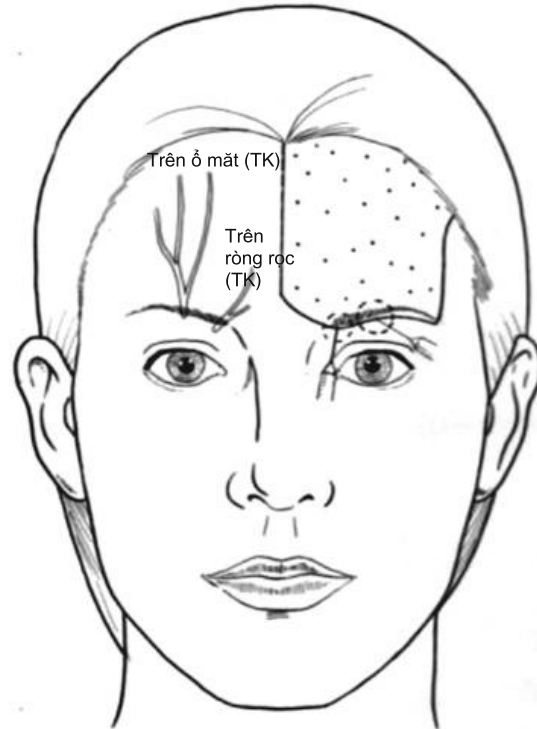
Kỹ thuật

Thần kinh trên ổ mắt: Sát trùng da. Yêu cầu bệnh nhân nhìn thẳng, sờ bờ trên ổ mắt và định vị khuyết/lỗ trên ổ mắt dọc theo mặt phẳng dọc của đồng tử. Đâm kim và bơm 3-4 mm; sau đó tiêm thêm ở phía trên lỗ ở vị trí trên màng xương.

Thần kinh trên ròng rọc: Đâm kim ở vị trí đầu tận phía trong cung mày, tính từ đường giữa ra 1.5cm và bơm thuốc tê vào mô dưới da. Luồng kim băng qua đường giữa và bơm thuốc tê ở vị trí giống như vậy để gây tê thần kinh ở phía bên kia.

Diện tích vùng tê trán ra tới khe mắt ngoài, vùng da đầu trước đến mặt phẳng trán đỉnh.

Hình. 1.2 Khóa thần kinh trên ổ mắt và trên ròng rọc

Thái dương

Thần kinh Gò má-thái dương Hình. 1.3, Tai-thái dương (Hình: xem hình gây tê tai)

Điểm mốc *Thần kinh gò má-thái dương*: Thoát ra từ lỗ gò má thái dương và đâm xuyên qua mạc thái dương, phía trên đầu trong của cung gò má 2.5 cm.

Kỹ thuật Sát trùng da. Đâm kim ở vị trí phía trên đầu trong của cung gò má 2.5 cm, phía ngoài bờ ngoài ổ mắt và bơm thuốc tê vào trong mô dưới da.

Diện tích vùng tê Trán bên, thái dương trong

Điểm mốc *Thần kinh tai - thái dương*: Mọc ra từ nhánh hàm dưới của thần kinh sinh ba, đi ra phía sau đến đến cổ lồi cầu và chạy lên trên băng qua rễ cung gò má.

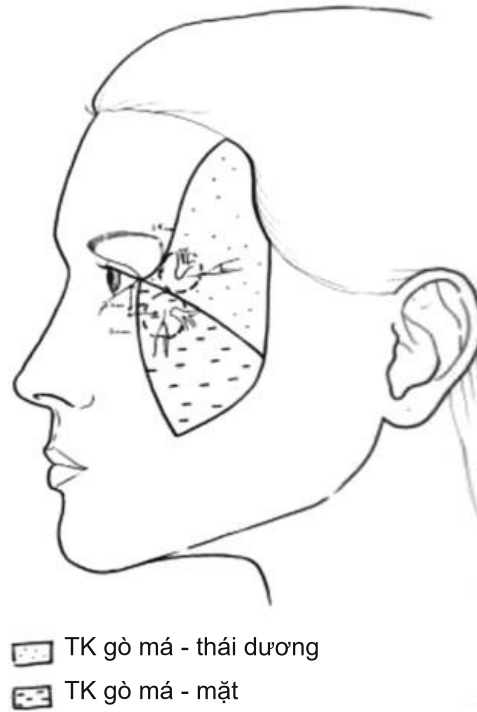
Kỹ thuật Sát trùng da. Đâm kim ở vị trí trên bình tai 2 cm, ngay trước chỗ bám trên của gờ luân vào da đầu; sau đó bơm thuốc tê vào mô dưới da.

Diện tích vùng tê Thái dương ngoài, bình tai, phần trên gờ luân

Chú ý: Tránh bơm thuốc vào mạch máu thái dương nông.

Nguy cơ: bầm máu, tụ máu, liệt nhánh thái dương của thần kinh mặt

Hình. 1.3 Khóa thần kinh gò má-thái dương, thần kinh gò má-mặt

Gò má

Thần kinh Dưới ổ mắt (Hình. 1.4), Gò má-mặt (Hình. 1.3)

Điểm mốc Thần kinh dưới ổ mắt: mọc ra từ lỗ dưới ổ mắt trong mặt phẳng thẳng đứng của đồng tử, ở dưới bờ dưới của xương ổ mắt 1 cm.

Kỹ thuật Sát trùng da. Kêu bệnh nhân nhìn thẳng, sờ bờ dưới ổ mắt và đâm kim 1 cm phía dưới bờ dưới ổ mắt dọc theo mặt phẳng thẳng đứng của đồng tử. Bơm thuốc phía trên màng xương, gần lỗ dưới ổ mắt.

Diện tích vùng tê Gò má, mí mắt dưới, mặt bên mũi, môi trên.

Điểm mốc Thần kinh gò má - mặt mọc ra từ lỗ gò má-mặt, nằm ở phía dưới và bên ngoài khe mắt ngoài 2 cm.

Kỹ thuật Sát trùng da. Đâm kim ở vị trí phía dưới và ngoài khe mắt ngoài 2 cm. Bơm thuốc trên màng xương, gần thần kinh.

Diện tích vùng tê Da bề mặt củ gò má, mí mắt dưới ngoài.